

SOKOLSKI GLASNIK

ORGAN JUGOSLOVENSKOG SOKOLSKOG SAVEZA

Izlazi svakog 1. i 15. u mesecu. - Godišnja pretplata 50 Din. - Uredništvo i uprava u Ljubljani, Narodni dom. - Telefon ured. 2543. - Račun pošt. šted. 10.932. - Oglasni po tarifi.

God. X.

Ljubljana, 1. aprila 1928.

Broj 7.

Ljubljana, 1. aprila 1928.

Neka nam bude u pomoći
vaša, a i naša dobra volja i
želja za napretkom!

Anuška Jugova.

Deveta glavna skupština Jugoslovenskog Sokolskog Saveza je za nama. Videli smo Kragujevac, videli smo Šumadiju, okitili smo vencem grobove braće čeških vojnika mučenika, koji su g. 1918. položili svoje glave za slobodu domovine. Vreme, tesno odmereno radi daljine i obziru na materialne izdatke, isčrpivo smo upotrebili. Tek što smo prispeli u Kragujevac, već se sastao zbor župskih načelnika na sednicu, koja je trajala do kasne večeri, dokle se nisu sabrala braća župski delegati k pouzdanim sastanku. Taj sastanak je trajao do dva sata po ponoći. Ujutro u sedam već je počela sednica prosvetnog zabora, socialnog odseka i novinara. Tek što je svršio taj sastanak, održan je usput još jedan pouzdani sastanak delegata, a iz tog je svu našu pozornost zaokupila glavna skupština, koja je svršila u 13 sati. Na večer smo videli akademiju domaćeg društva, iz koje smo se tek odahnuli, uživajući u Oficirskom domu gostoprimstvu predsednika opštine kragujevačke, br. Kabanovića. Drugo jutro — na put svojim kućama, u koliko nisu braća već otišla, u toku noći.

Vidimo dakle, da se radilo u brzom tempu. Boravak u Kragujevcu iskoristili smo do poslednje minute, da nam nije preostalo vremena za odmor i počinak, koji su za naporno duševno delo neophodno potrebni. Prestizavanje nije uvek dobro — pogoduje doduše materialnim prilikama, a moralno je pre štetno nego korisno. Nikako pak ne bi moguće u tako kratko vreme proraditi toliki kompleks pitanja i izveštaja, ako ne bi bili došli na skupštinu pripravljeni i spremni sa svim materijalom, koji je slika i ogledalo čitavog ogromnog rada, izvršenog u prošloj poslovnoj godini u našem Savezu. U danu i po pred nama se razvila jasna slika sokolskog rada od jedne godine, pokazala se naša spremna, otkrila naša misao, osvedočilo se naše pojmovanje zadaće, dužnosti i prava-Sokolstva i pojedinaca, upale su u oči sve naše vrline i grčke, video se, da smo ljudi sa naginjanjem k slabom i sa čeznućem k dobrom, a iz reči i duša ozvanjao je kategorički imperativ: Budimo Sokoli, koji mislimo i radimo sokolski, da ćemo uvek i svuda ugadati sokolskim idealima bratstva, iskrnosti i podredenosti pojedinice velikoj ideji!

Izveštaji, koji su bili i ove godine predloženi glavnog skupštini u tiskanoj brošuri, pokazuju u svojim temeljnim crtama zdravu tendenciju stalnog prelaza iz početničkih teškoća i finansijske nesrednenosti u smislu poslovanje sviju jedinica i u pravilan gospodarski život. Bez misaonog rada upravnih i tehničkih organa i bez uređenog gospodarstva je pravi sokolski život nemoguć. Kako je sokolska ideja samo jedna, tako mora biti u pojedinosti i u celini rad i život po njoj samo jedan: stalna budnost, da nitko ne kreće na stranputice, da nitko ne oskrvne uzvišenosti sokolske misli, i pedantna tačnost i odgovornost kod upravljanja sokolskog imetak, koji je na kraju krajeva svojinu sviju nas. Popuštanje ili nehaj, površnost i bezbržnost u jednom ili drugom pogledu su u našem upravnom, tehničkom i gospodarskom delu apsolutno nedopušteni, jer bi se svaka greška u tom pogledu osvetila na tvrdim vratama i organizacijskim temeljnim principima i bezuslovnoj disciplini. Ako je igde diletantizam dopušten i moguće, mi Sokoli ga u svom društvenom i javnom životu odlučno otklanjamo. Ili sam Sokol — ili nisam Sokol! Polovčenost, iznimke, dvoživaca ovde ne sme da bude! Svako najmanje naše društvo mora se brižiti, da se prema unutra uredi, da ne prenasa tereta s ramena na rame te se tako slab i drobi samo u sebi: grezne u sebe i u sebi kržlja, umesto da energetično zahteva red, a red i način!

Sokolstvo je organizacija zdravlja i delo za zdravlje naroda u najširem smislu te reči. Tko radi u Sokolu, mora imati neprestano pred očima veliki svoj poziv, da radi dobrovoljno za zdravje naroda. Svaka naša jedinica je stanicu u velikoj tkanini lepote i snage, koja neka zaogrne svu našu zemlju, da će narod, kome je ta zemlja svojina, biti lep i snažan u svome Sokolstvu.

Tko je svestan te prvorazredne opštne narodne zadaće našeg Sokolstva,

Tebi, domovino, tebi, Šumadijo - Zdravo!

*Govor brata staroste E. Gangla na IX. glavnoj skupštini JSS
18. marta 1928 u Kragujevcu.*

Braćo i sestre!

Poziv starešinstva JSS, koji temelji na zaključku sednice našeg odbora od 11. XII. 1927, zdržao nas je danas u sredu Šumadiju, Kragujevac, gde ima bratsku Šumadijsku sokolsku župu svoje sedište. U toj župi imamo 9 društava — 9 soko skil gnezda, koja čuvaju slavne tradicije te zemlje, koja nam je istesala kolevku naše slobode i koja nam daje jamstvo, da će većno ostati naše, što je stvorilo junaštvo njenih sinova, sivih Sokolova Šumadijaca, koji su izdubili slavu svoga imena i svoje zemlje neizbrisivim slovima u zlatnu knjigu naše istorije.

Taj narod, kao da bi bio njegov značaj isklesan iz granita i levan je češika, čuo je g. 1804. poziv svoga vode, junačkoga Karadorda, te se diže kao vihor na ustanak, da pregazi nepristatelja i osloboди Srbiju. Put u našu slobodu je označen dragocenim kapljama bratske krvi naših predaka, čiji sveti grobovi su spomenici neizmerno ljubavi do domovine. Iz tih grobova se snažno oglašuju nema usta junaka, kliče u naše dane, kako umire pravednik za velike ideale slobode, kako za slobodu naroda i zemlje žrtvuje sve, što ima i što smogne, da istina poglavlaži da pravida pobedi krvudu, da čisto, svetlo i u čast uzdignuto ostane sveto ime svete domovine!

Kasična zemlja, po tvojim ravninama i gorama treperi poslednji celov umirućih; slavna zemlja, tebe obasjava sjaj Karadordove zvezde; krasna zemlja, u tebi stanuje bistar, svestan, slobodoljubiv narod; naša zemlja, iskreno, duboko, neizmerno ljubljena — evo nas jugoslovenskih Sokolova, koji se tebi s poštovanjem i ponosom približavamo, da te pozdravimo, kako sami pozdravljaju svoju majku. Na tebe se priglavlju naša kolenja, tebi naše duše, čiste i ljubljenu do tebe prožete, dišu na tvoju veličanstvenost odani, srdačni pozdravni celov. Celov smuti spaja se sa celovom života, a medu njima teče dug doba narodova napor, njegovih muk i žrtava, njegovih bola i radosti, njegovih suza i njegovih junačkih pesama! I sav taj buran, težak, prevara, otpora i pobeda pun život naroda, kojega mi nacionalni ljudi gledamo za sobom i proživljavamo u sibi, život naroda, kojega su ubijali, ali ga ubili nisu, kojega su plenili, ali ga oplenili nisu, kojega su gurali u večno ropstvo, ali ga unj gurnuli nisu — taj život naše prošlosti budi dana-

šnji dan u našim radosnim srcima ozbiljan, muževan, sokolski usklik: Tebi, domovino, tebi, Šumadijo — Zdravo!

I kad ta molitva naših sokoških srdaca prodire oblake, naše misli od pradeda Karadorda preko cele prošlosti do ovog trenutka slevaju se u jedan plamen, koji u sijaju sokolskih odašnosti okružuje pramuka Aleksandra Karadordovića — našeg kralja i našeg sokolskog brata! Što je započela davnina doba junačkih podviga narodove moći i volje, to je uspeo Njemu da dovrši, kad je u oslobođenju i ujedinjenju domovini sabrao uz prestolje svojih dečova u delove raskidan svu narod, da imamo danas jedan dom i jedan narod i da priznavamo u tom jednom narodu jedno Sokolstvo! I kad pozdravljamo domovinu svoju, neka u isti mah zaori pozdrav naše vernosti i naše odanosti: Neka živi kralj Aleksandar I! Neka živi njegov rod i dom! Zdravo!

I kad taj naš pozdrav hita do kraljevskog dvora, neka se u isto vreme s njim slijedi naša bol u pozdravnu reč, koju nose slobodna krila sokoške ideje bratstva, jednakosti i slobode blizu, a ipak da tako tamo u Primorje, u Istru, u Korušku, u Albaniju i Grčku, где naš narod proživljava teške časove! O, braćo i sestre! U današnjem veku kulture i humanosti, kad se osnivaju čak društva za zaštitu životinja, moramo slušati zvezet lanaca ropstva, moramo gledati, kako se zatire naša materinska reč, moramo gledati, kako nekažnjeni smiju tronzi uništavati zdrave grane našeg narodnog debla! Ali, ako nema pravednosti, pravda jest! Pravda je, koja važe dobro i зло, a koja ima opasan mač, da ga povuče k osvetnoj sudbi, kad će dozreti čas kada je dozrelo u Šumadiji g. 1804! Mi Sokoli pozdravljamo svu tu neoslobodenu svoju braću i sestre svoje te smo uvek spremni, da donešemo zadovoljstvo uvedenoj pravdi! Svim bednim i poniženim, koji su naše krvi i našeg jezika, naš bratski pozdrav! Zdravo!

I naš poslednji pozdrav bratu Miki Kovačeviću, njemu, koji je upravo u tom mestu dignuo prvu sokolsku zastavu, a kojeg je zločinačka ruka polozila u prerani grob! On, koji je bio potpuno naš, sav prožet duhom jugoslovenskog i slovenskog Sokolstva, muž plemenitog mišljenja u odliku, čvrstog, ponosnog značajčovca, Sokola i državljanu!

I tko je nadahnut takvim pojmenjem sokolskih zadaća, tome neće biti teško preuzeti ulogu **sokolskog propagatora**, koji se ne može zadovoljiti da našnjim brojčanim stanjem naših pričasnika sviju kategoriju, koje je razvidno iz pojedinih izveštaja saveznih funkcionera, naročito brata načelnika, brata statističara i brata prosvetara. Izveštaji iskažuju 35.654 članova, koji stoje nasuprot 8733 članice, što nje je sa prvim brojem u pravom razmeru. Rad, koji vršimo u čitavom Saveznu, je tako obilan i iscrpan, da se ne sme ograničiti na taj razmerni uski krug našeg ženstva. Poziv sokolskih vaspitne žene u nacionalnom, državnom, a još najviše u zasebnom, obiteljskom životu tako je važan, da mu moramo posvetiti svi najveće pozornost. Žena je čuvare doma, ona je cvet, sjaj, lepota i svetlost dostojarstva i miline obiteljskog života, koji je izvor svemu životu. Sa ženom živi i pada moral najširih slojeva naroda. Devojke Sokolice, razvrstane u venac maladeničke lepote i čednosti, one su ukraš naroda, kao što su žalostno sve dočanstvo moralne propasti devojke, koje stoje van nas, kojima je evatue rvtve duša ugušio otvoran veter modernog izživljavanja, koje nema nikakvog višeg cilja. Život, koji je samo sebi svrha, gubi se u močvarama individualnog egoizma; izgori i ugasne bez koristi kao plamičak sveće u veličanstvenom sjaju svetlosti sunca. Sokolski život pak, koji temelji na moralu i raste iz zdravog korenja rada i žrtvovanja, je kulminacija svih

energija narodove radinosti i volje, koja nas krei spram unutra, da smo prema vani krepčiji, prikazujući tu krepkoču radom i životom, mišljenjem i govorom.

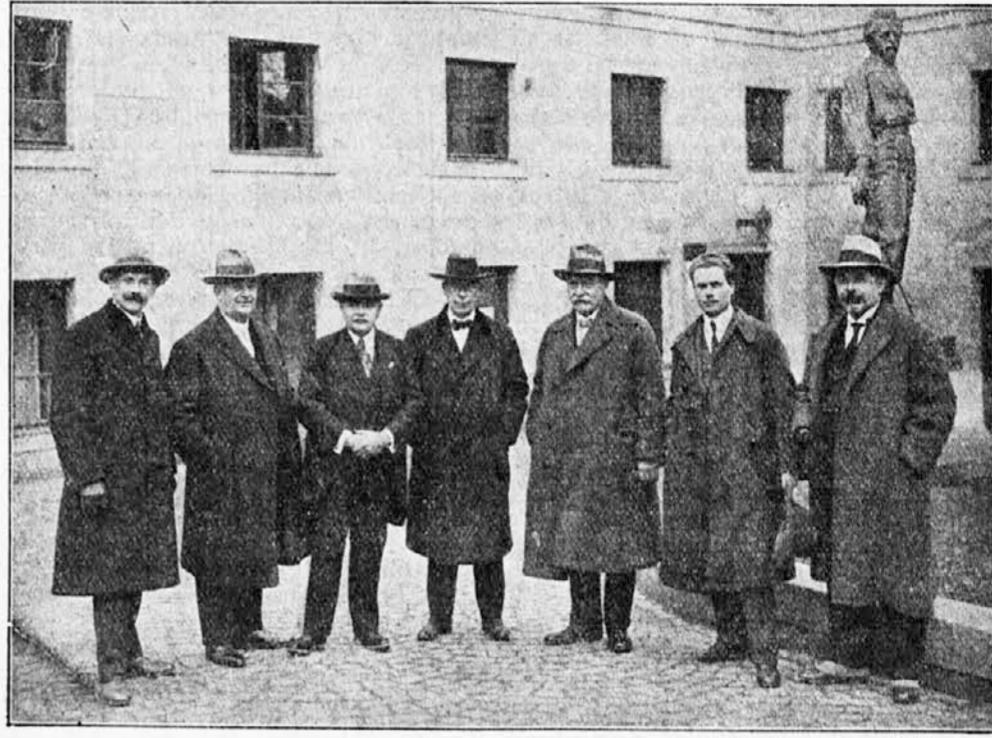
Naše nastojanje teži za tim, da vratimo narodu zdravlje, gde su mu bolesti vremena i prilika okužile telo i dušu; a da mu zdravlje ojačamo i utvrdimo, gde je zdrav u mozgu i po srcu, da bude lepi, jer je lep, da bude bolji, jer je dobar, da bude plemeniti, jer je plemenit, da će biti sposoban zadavati samome sebi iz dan u dan sve veće zahteve opštog razvijanja i napretka! Sokoli ne vodimo naroda na ularu mrtvog slova svojih pravila i poslovnika, nego mu dajemo samostvornu moć razmaha svih snaga te a i duše.

Takovom Sokolstvu mi služimo! Zato pak moraju oni, pre spomenuti naši propagatori bezdvoljno na posao, da se brojčano stanje preokrene u rastućem razmeru, što neka ne važi samo za članice, već naročito neka važi za našu sokolsku omladinu.

O zaključcima, koje je donela glavna skupština, ne ćemo govoriti na tom mestu. Otvaraju nam se nove zadaće i nove dužnosti — dokaz, da je Sokolstvo po dubini i sadržini svojih zadaća, namjera i ciljeva neiscrpljeno i neiscripcivo. Što bliže dolazimo vrhuncu, tim više se penje vrhunac u visine nedostizive savršenosti. I to dejstvo je slast našeg dela i pogon našemu hrenju.

Dokle smo toga svestni, živimo i rastemo. To je bistvo naše stvari.

Deveta glavna skupština je za nama — deseta je pred nama. Od danas dalje već radimo svi, da će biti formalno i stvarno bolja i lepša od poslednje. Jer Tyrš nam govoriti: »Tko pazi na sebe pa ima i u sebe povere, sve dokući, čemu teži ozbiljno i radino njegovo nastojanje.«

Naćelnici Sokolskih Saveza, udruženih u Savezu „Slovensko Sokolstvo“.

Donosimo sliku načelnika Sokolskih Saveza, koji su održali u Pragu u Tyrševom domu važnu sednicu 19. februara 1928. Upozoravamo na članak u 5 broju »Sokol Glasnik« Važna sednica u Tyrševom domu. Od desne na levo: br. Robert Todt, načelnik Saveza ruskog Sokolstva za granicama; br. Jan Fazanovic, načelnik Saveza poljskog Sokolstva; br.

Dr. Jindřich Vaníček, načelnik Saveza Slovenskog Sokolstva i ČOS; br. dr. Viktor Murnik, načelnik JSS i zamjenik načelnika Slovenskog Sokolstva br. Vineene Stěpánek, tajnik Saveza Slovensko Sokolstvo i II. podstavista ČOS; br. Agathon Heller, I. zamjenik načelnika ČOS; br. Viljem Kukec, član teh. odbora JSS.

umreti, jes je služio velikoj ideji slovenskog sokolskog bratstva i slovenske solidarnosti! Ako su ubili njega, ideju nisu ubili! Na njegovom grobu evate evecé — znak života: modro evecé, jer mu je duša čeznula u visine idealu; belo evecé, jer je u čistoći i lepoti sjaj njegov značaj; crveno evecé, jer je krvlju zapečatio opštojno pismo od života! — U svakom sokolskom srcu živi spomen na brata Kovačevića, kao što se s tužnim osećajima sećamo sve braće i sestara, koje je nemila smrt u prošloj godini istrgnula iz naših redova. Sva ta braća, u čijem prevelikom broju se naročito markantno ističe pojava brata Ljube Jovanovića, kojih nema više među nama, dobili su destojnu počast u našem glasili i u svojim društvinama, koja že svaki gubitak, a koja žele radom po uzoru dragih naših pokojnika ispuniti nastale praznine. Medu nama pak ostati će uvek živ spomen na njih. Slava im!

Braćo i sestre!

Odužviš se uspomeni mrtvih, smatram za svoju dužnost, da pozdravim u našoj sredini prisutne zastupnike ovdašnjih civilnih i vojnih vlasti, svih nacionalnih i kulturnih organizacija iz Kragujevca. Gospodo i braćo, svojim posetom ste nas počastili, a ujedno ste time počakali, da razumevate nastojanje i delo našeg Sokolstva, koje je neumorno, ustajno, pozdravno i uspešno, jer u to delo polaže svi svoje mornare i materialne snage, da na zemlji, koju sam pre označio za klasičnu, slavnu, krasnu i našu, stvorimo i u stalnom i čvrstom moralnom i fizičkom zdravlju očuvamo klasičan, slavan, krasan, naš narod! Nemam zavodljivaš našu dušu, pokvarenom, neestetskom slikom, iako je okružuje dragoceni okvir. Težnja umetnika, slikara i esteta ide za tim, da stvoriti u dragocenom okviru dragocenu sliku, koja harmonički povoljno utiče na oko i dušu. A tako hoćemo mi Sokoli stvaraci novog nacionalnog našeg pokolenja, u okviru prirodnih lepota naše zemlje umetnuti lepo lice zdravog naroda našeg. Kao što nam zemlja rodi cvet i plod i kao što iz zemlje dižemo bogatstvo, tako hoćemo mi Sokoli sa svojim vaspitnim radom okrastiti svoj narod zemljičkim zdravlju i plodovima njegova truda, a u njegovom unutarnjem svetu hoćemo probuditi i obelodaniti svu silu njegovog duševnosti i svu ogromnost njegovih vrlina i kreposti. Mi Sokoli nastojimo, da bi bilo sve, što naš narod ima, zna i hoće, upravljeno i upotrebljeno u njegovu pozitivnu delatnost, koja neka se svestranim pojedinima služi počajavanju naroda kao celine, jer pravi ne razumemo veliki poziv Sokolstva, da je naša stvar za ceo narod bez razlike starosti, spola, vere, položaja i poštive pripadnosti. U tom absolutnom nepristranom izvršavanju svojih zadaća ima Sokolstvo pravo na opstanak i upravo tako je iz toga dejstva razvidna neophodna potreba naše organizacije za svestrani napredak i razvitak našeg naroda. Na

A sada, kad naše misli leti do zlatnog slovenskog i sokolskog Praga, sa postovanjem spominjem se velikog državnika i poglavara savezničke čehoslovačke republike, predstavnika brata Masaryka, koji je bio među onim najvećim muževima naše dobe, koji su pomagali graditi i našu nacionalnu i državnu slobodu! Njegova duša prožetava je sokolskim duhom, a naše poštovanje i naša bratska odanost nam naredjuje bratski pozdrav: Neka živi predstavnik brata Masaryk! Na zdar!

venske sokolske čestvenosti: Živela braća Poljaci i braća Rusi! Živeli! Zdravo! Czolem! Na zdar!

Pozdravljam konačno vas, braćo delegati, zastupnike naših župa; naročito pozdravljam prisutnu braću narodne poslanike, koji su se združili u Narodnoj skupštini u klub Sokola poslanika. Jučer i danas smo već proradili sva pitanja, koja živo posluju u našem životu i od kojih realizacije su u bliskoj budućnosti obecajemo opet korak napred. Starešinstvo JSS Vam je predložilo svoje izveštaje, da iz njih lako zaključite, kako smo radili, što smo postigli i koliko smo se vrednim poznajali vašeg poverenja. Starešinstvo, koje ćete izabrati danas, preuzeće od nas uređene i konso idirane prilike moralnog i materialnog značaja, da se čitava naša organizacija opet lako posmame za stupanj dalje u smjeru usavršavanja, ako sve župsko uprave i njihova tehnička vodstva učine svoju dužnost, kako to svi želimo i od njih očekujemo. A i očekujem, da će se tok današnje glavne skupštine odlikovati po ozbiljnosti i stvarnosti, kakva dobit će sokolskom zboru.

Naše delo u prošloj poslovnoj godini je sadržavao sve grane svestrano razgranjenih zadaća našeg Sokolstva. Skoro nema pitanja u javnom životu,

kamo nebi sizali naši interesi i do kojega smo morali zauzeti svoje stanovište. Pozivam Vas, da u istom smislu i po diktatu sokolskog bratstva i međusobnog poverenja delujete i u toj upravnoj godini. Braću Sokole narodne poslanike nujno molim, da nam stojte uz bok rečju i delom i neka nastoje sokolski duh preneti i u naš politički život. Politiku u Sokolstvu otklanjamo, a u interesu čitavog našeg javnog života, u interesu naše države je, da sokolska načela i sokolski idealni zavladaju i ovlađuju u čitavom radu Narodne skupštine i izvan nje!

S čistim računima i čistih ruku stojimo u jubilejskoj godini opstanka naše države, pridržavajući sebi zadaće oficijelne proslave na pokrajinskom sletu u Skoplju. To vreme od danas do Skoplja upotreblimo za intenzivan rad i s neumornim nastojanjem, da dignemo svoje čanstvo po kolikoči i kakvoči, da posvetimo najveću brigu naročiti svome naraštaju i svojoj deci i da nadahne svakog od nas svest odgovornosti. Svaki neka radi i živi tako, kao da bi bilo sve odvisno od njega samoga!

Domovina gleda na nas! Ona, naša dobra majka, neka nam bude naš pravedan sudija.

Zdravo!

Slovenski pregled.

70 godišnjica brata Josipa Čermaka.

Poznati voda čehoslovačkog Sokolstva u Severnoj Americi, pisac nekoljih telovežačkih stručnih knjiga, brat Josip Čermak proslavio je prošli mesec svoju 70 godišnjicu. Velike su njezine začeuge za zbljiženje Sokolstva u domovini i preko mora, jer je upravo on vodio od godine 1887. pa do godine 1926. sve ekspedicije američkih Sokola na svesokolske sletove. Kad je došao godine 1912. na VI. slet sa svojim članicama, ubrao je velike uspehe s njihovim prostim vežbama u koje je uplio plesne uloške, što je imalo za posledicu to, da je i čehoslovačko sokolsko ženstvo počelo uplatiti u telovežbu plesne pokrete.

Jugoslovensko Sokolstvo upliće se u venac njegovih čestitara usklikom »Na mnogajal!« *

ČOS i Olimpijada.

Za vodu sokolske ekspedicije bio je po predsedništvu imenovan br. Agaton Heller, kao voda vrste je određen br. dr. Klinger. II. podnačelnik ČOS, bivši nekolikokratni međunarodni takmičar. Komisar ekspedicije je br. Fleissig, izvestitelj br. Zezula, sudije braća: Müller, Bilek, Havel i Erben. — 3. juna održaće se u Brnu druga izborna utakmica, 22. juna pak javan nastup vrste. Prva izborna utakmica za sastav ženske vrste biće 1. aprila u Pragu, našto će se vršiti vežbanje takmičarki u Pragu i Brnu. U junu će se izborna utakmica ponoviti, sa zajedničkim vežbanjem posle obe vrste tek 22. jula.

*

Prosvetna škola o Slovačkoj.

Održana je krajem februara u Prazi. Školu je vodio br. Josip Truhlar, zamenik saveznog prosvetara. Učes-

Za pokrajinski slet u Skoplju.

Za pokrajinski slet u Skoplju vlasti medu čehoslovačkim Sokolstvom očito veliko zanimanje, jer se osnovala kod predsedništva ČOS naročita izletna komisija, koja će pod vodstvom brata Štepanka urediti i voditi čitavu otpremu na slet.

Poljsko Sokolstvo.

Počelo Sokolstvo priredjeće godine 1929. prilikom sleta u Poznanju i velike utakmice, koje će sadržavati sledeće panege: sprave, slobodnu telovežbu, igre, skijanje, vožnju bicikloma, plivanje i pučanje. Sve te utakmice osim skijanja održaće se tik pre sleta u Poznanju, a skijaške u zimskoj sezonu u Zakopanju. Utakmica na spravama i u slobodnoj telovežbi deli se na dva određenja, jedan od tih je takmičenje za prvenstvo Poljskog Sokolskog Saveza. Utakmice će sadržavati: proste vežbe, konj u širu hrvatsku, preču, ruče i krugove, skok preko konja uzduž, skok u dalj, trčanje na 100 m i bacanje kugle $7\frac{1}{4}$ kg teške. Utakmica za prvenstvo pak će sadržavati: proste vežbe, vežbe na konju, ručama, preči i krugovima, skokove raznočno preko konja uzduž, trčanje na 100 m, bacanje diska, skok u vis i štampon. Vežbe na spravama su propisane i slobodne.

Dom junackog saveza u Sofiji.

Savez bugarskih Junaka se spremiće već dulje vremena da sagradi svoju vlastitu dom u Sofiji. Ove godine održaće se proslava 30 godišnjice ustanovljena saveza, te će tom prilikom biti svečano položen temeljni kamen

buduće građevine. Glavna dvorana u domu biće 25 m duga i 16 m široka, oko nje biće još nekoliko nuzgrednih dvorana i uredske prostorije za savet. Kraj doma je projektovano veliko letno vežbalište. Za pokriće građevnih troškova spremiće se velika efektivna lutrija.

Ukrajinsko Sokolstvo.

Ukrajinsko Sokolstvo počelo je izdavati svoje glasilo »Sokolski listi« u Lwou. Prvi broj je izazao »početkom godine 1928. te je donio uz razne službene vesti i statistiku rada Ukrajinskog Sokolstva u drugoj polovici godine 1927, koji je bio vrlo bogat i plodan.

III. medusletske utakmice ČOS u Pragu.

Za III. medusletske utakmice u Pragu, koje će se održati u junu, vlasti već sada medu čehoslovačkim Sokolstvom veliko zanimanje i pripreme. Sada se osnovao pod okriljem ČOS naročiti medusletski odbor, kome je na čelu br. Švarc, kojemu su dodeleni referenti za pojedine struke kao gospodarstvo, nastambu, zdravstvo, redateljstvo, prehrana, promet, gradevinstvo i sl. Načelništvo je zastupljeno u odboru po podnačelniku br. dr. Klingeru i s. Wachtlovi. Izvestitelj za javnost je br. Mauerhart.

Priredbe raznih europskih telovežbačkih saveza 1928.

Koliko je sada poznato priredjeće veće telovežbačke organizacije u Evropi svoje sletove god. 1928 kako sledi: od 26.—28. maja 50. slet Unije francuskih gimnasta u Calaisu; od 26. do 28. maja XVIII. slet nizozemskih vežbača u Utrechtu; od 20. do 24. jula 49. telovežbačka svečanost švicarskog turnerskog saveza u Lucernu; od 4. do 6. augusta IX. svečanost ženskog telovežbačkog saveza u Francuskoj u Ređanu; od 25.—28. jula XIV. svečanost nemačkog turnerskog u Kölnu.

Medunarodne telovežbačke utakmice na Olimpijadi, održaće se od 7.—11. augusta u Amsterdamu.

Opadanje nogometna.

»Telocvijeni ruch«, glasilo čehoslovačkih telovežbačkih društava, izveštava u poslednjem broju, da je pokazala poslednja statistika snažan pad broja klubova i igrača, koji gaje u prvom redu nogomet. Naročito je opaženo veliko opadanje medu svećušljom omladinom, gde je broj klubova spao od 15 na 3, a broj igrača od 600 na 250. Kao uzrok navadaju se okolnosti, koje donosi profesionalizam, ostali sportovi i razne odvratnosti, koje se događaju prečesto na nogometnim igralištima.

Veliki bazen za plivanje u Moskvi.

Sportinterne, koje sedište je u Moskvi, namerava sagraditi u Moskvi ogroman bazen, da se probudi smisao za gajenje plivanja. Bazen će dakako služiti i za razne utakmice u plivanju.

Izveštaj gospodara na glavnoj skupštini JSS u Kragujevcu.

Bratska skupština!

U prošloj godini 1927. za koju Vam moramo položiti račune, bili su na obim sednicama odbora t. j. 27. juna i 11. decembra podani iscrpi izveštaji o finansijskom položaju JSS i predmetnom radu saveznog starešinstva. Gospodarski izveštaj, podan na sednici odbora 11. decembra 1927 bio je objavljen u 1. broju Sokolskog Glasnika o. g. Sadržao je podatke po stanju 30. novembra 1927, zato neka se smatra predloženim izveštajem našeg gospodara dopuna, čime je podana, nadam se, dovoljno jasna slika o našem gospodarskom stanju i delu.

I.

Predložena bilanca je aktivna. U sravnjivanju sa bilancem za godinu 1926 zadovoljavajuće smo napredovali u nastojanju po materialnoj ravnoteži i to iz vlastite snage; potpore nisu smo dobili nikakve.

Naši dugovi opet su se znatno snizili; iskazuju ih Din 433.058.74, od koje svote se mora spomenuti kao starog verovnika jedino samo ČOS sa Din 283.389.34 (Kč 167.680), kojemu se u prošloj godini otplatio na račun Kč 100.000. Ostatak tvore dugovi u odboru po podnačelniku br. dr. Klingeru i s. Wachtlovi. Izveštaj je br. Mauerhart.

K stavci »zaklade« spomenuti je jedino to, da se nije zaklada staroste br. dr. Oražna nitko od naših setio kakvim poklonom osim pokojini br. dr. Triller, odvetnik u Ljubljani, o čemu je već izvešteno na sednici odbora 27. VI. 1927. Iako je ta zaklada bila na prošlogodišnjoj saveznoj skupštini sa odobravanjem i idealnim perspektivama osnovana, ipak je — zapala u zaborav... Naš pogled dakle nije uperen u — budućnost, inače ne bi bilo te žalostne konstatacije treba!

Manjinska marka pokazuje živahiju tendenciju u vremenu od decembra dalje.

Daljna pasivna stavka Dinara 624.150.75 su razni opreznosti otpisi u aktiva postavljenih naših potraživanja spram župa, društava i pojedincata, što daje predloženoj bilanci pesečat solidnosti.

Napredak vidimo, ako sravnjujemo bilance od godine 1925 dalje. Vezrovni su iznosili godine 1925 Din 2.687.117—, 1926 — Din 741.317 32 p. a 31. XII. 1927 — Din 433.058.74.

Zaklade: godine 1925 Din 163.413.50

godine 1926 Din 226.599.20

godine 1927 Din 323.887.82

U aktivama je važna pre svega konstatacija vanredno visokih potraživanja spram društava na organizacijskim doprinosima. Tokom meseca decembra prošle godine naročito po sednici odbora ove godine oko glavnih skupština društava i župa bilo je doduše prilično otplaćeno od tih potraživanja, ipak je jasno, da će se morati početi energičnije postupati protiv onih društava i župa, koje dosledno zanemaruju te svoje dužnosti spram Saveza. Tako se na decembarškoj odbor. sednici spomenute župe Niš, Skoplje i Vel. Bečkerek upravo ništa nisu popravile ni po takvom upozorenju, da se od njih zahteva, da jednako vrše svoje dužnosti, kao svi drugi. Kao daljnje upozorenje neka im bude to, da će se pustiti na glavnu skupštinu delegati jedino u razmeru doprinosa, uplaćenih Savezu za prošlu

edino more prirodoslovci spoznati obstoju in poslovno vrsto moći.¹

Tako naj tudi mi tu pustimo vprašanje po tem, kaj je življenje in kaj živiljenska moć sama na sebi, ter naj se ozremo samu na to, kako se nam življenje kaže, kako se izraža to, kar je ali naj bi bila živiljenska moć.

Izraz ali učinek te moći doznavamo v. g. b. a. n. j. telesa. Gibanje živega telesa se nam vidi kot samostalno, ne povzročeno po čem, kar je zunaj telesa. Mrtvo teleso se ne more gibati samo. Življenje je torej čisto spojeno s takim gibanjem; izraža se v njem. Brez gibanja ni življenja in nasprotno brez življenja tudi ni gibanja, takega, kakršnega opažamo na »živih« bitjih. Tako naša čutila, kakovod, da bi bilo živilje in tako gibanje isto. Življenje je bilo že Aristotelu zmožnost samostalnega gibanja, ali pravzaprav je to že nad sto let prej rekel Pitagorov učinec zdravnik Al'kmaion.

Proračun JSS za god. 1928.

Predmet	Dohoci	Izdaci
1. Tajništvo	263.426	
2. Tehnički odbor	341.000	
3. Prosvetni odbor	32.500	
4. Lekarski odsek	3.000	
5. Manjinski odsek	10.000	
6. Statistički odsek	4.000	
7. Sokolski Glasnik	135.000	179.906
8. Gospodarski odsek	414.000	138.439
Porez zag. 1928 à 10 Din	400.000	
Pretičak	2.229	
	974.500	974.500

Gоворимо o telovadbi kot o sredstvu, ki se z njim viša delovna moč, ta gospodarski činitelj prvega reda. Telovadba je potemtakem gospodarskega sredstva (seve ni smo to) in kot tako jo zlasti industrija v velikih industrijskih državah čim dalje bolj upošteva in vedno bolj pospešuje gmotno in moralno. Ako pa je tudi gospodarsko sredstvo, se ne iznika iz okvirja naše razprave, ako si jo ogledamo bliže, se ne da bi se spuščali v podrobnosti.

Ne odteguje pa se naši razpravi tudi ne, če se ozremo tudi na razmerje telovadbe do kulturne splošne. Saj ima gospodarska, materijalna kultura dosti zveze s splošno kulturo in tem in onem toršcu šele omogoča kulturo idealnih dobrin. Treba je govoriti o tem tem bolj, ker jih je še mnogo, ki z nekim preizom gledajo na telovadbo, in ker se še vedno dogaja, da se med kulturnimi društvami naštrevajo vsa mogoča društva, samo sokoška no!

Kaj je polna živiljenska moč?

Telovadba uč

Predlaže se, da bratska skupština odobri i za godinu 1928 savezni poziv u visini Din 10 — iz razloga, koji su bili iznešeni već na sednici odbora JSS 11. decembra 1927 ujedno pak, da se dopuste virmani.

III.

Konačno još nekoliko primedaba k gospodarskom životu priličnog broja društava i nekih župa.

Knjigovodstvo: Povodom dosadašnjih revizija pojedinih župa odnosno društava konstatovan je, da je samo malo gde uvedeno pregledno i pravilno knjigovodstvo. Vode se samo blagajnički dnevničci, a i ti ne uvek u redu. Verovnici su u većini slučajeva odvisni od dobrog ili slabog pamćenja blagajnikova, ili pak su napisani na kakvom komadičku papiru. U malo većoj evidenciji se nalaze dakako dužnici, koji pak naravno ne smeju biti dužni članarine, jer na članarinu se uopšte ne polaže nikakva važnost.

Proračuni: Gospodari se bez proračuna, što znači, da se živi od zdjele do ustiju — bez načrta, bez cilja. Posledice su poznate: deficitne prirede, jer se suviše troši na dekoracije, za glazbe, za reklamu i dr.

Sa odlukama u gospodarskim pitanjima se po običaju čeka tedne i tedne; na redovnim sednicama se sve pretresa, međutim pak je već po običaju izmakla povoljna prilika f ruku. Aparat je neokretan; gospodarski odseći u društvenima i župama su vrlo retke pojave, iako bi bili nadasve potrebni.

Revizori: Revizori računa se posle uopšte ne biraju na glavnim skupštinama za narednu upravnu godinu, nego se na glavnim skupštinama ad hoc imenuju po dva ili tri, koji se povuku u kakav kutić za 5 minuta, na što sledi potpis blagajničkog dnevnika i stereotipan izveštaj: »Knjige smo pregledali, usporedili i u redu pronašli«. Sledi bezbrizno glasovanje o razrešenju i mirna Bosna.

Medu godinom naravno nema ni jedne revizije, nikakve kontrole nad upravljanjem s novcem, nikakve kritike odnosno uputa za uspešniji rad u korist društvene blagajnice. Ako revidiraš blagajnu, sastoji obično iz — bonova, ili pak se blagajnici na pamet znaju sećati, kome se je novac uzmajmo odnosno isplatio za taj ili onaj račun, dakako bez ikakve potvrde itd. Blagajnici obično smatraju svaku rezerviju za skrajno uvredljiv akt, tobože ne veruju, ne poverava se mi. Braća blagajnici ne mogu razumeti, da im se upravo time umanjuje odgovornost, a uvečava sigurnost, da rade pravilno i da imadu u revizoru ujedno i vrlo važnog zagovornika kod eventualnih ogavarjanja, optuživanja, koja nisu retka ... Poverenje je lako svuda drugde dobro i korisno onome, koji ga uživa, kad novčanici posala pa toga nikad nema, zato: uvedite stalne revizije i razterete blagajnike u pogledu odgovornosti za upravljanje javnog novca.

Nepomišlene investicije: Širom naše organizacije nastupilo je neko ne promišljen grožnjavačko zidanje sokolskim domovima. Samo malo koje društvo se seti, odnosno znaće, što je treba u tom slučaju učiniti t. j., da se predlože načerti Savezu u odobrenje zajedno sa realnim, opreznim proračunom. Posledice su uvek iste: zalete se u posao, a kad nestane sredstava, onda se tek

počinje računati. Traži se pomoć u Ponciji i Pilata, zateknu se k lutriji, koja se dosledno od Saveza odbija, a sve jedno se srećke raspošiljavaju po čitavoj državi. Uspeh je uvek jedan i isti — neuspeh! Društva se time zauđuju preko glave, članstvo se hvata nemir, nevolja, slede predbacivanja, svade itd., radi neopreznog postupka sagradio se za sokolsko društvo ne dom, već — grob!

Mnogo je društava, a i nekoliko župa, koja uvek računaju na pomoć drugih, a samo malo ili dapače ništa ne nastoje postići vlastitim snagama. Sve to je zapisano — smrt! Naši centralni uredi bi našoj stvari mnogo više koristili, da se i spram takvih molioca drže one: »nema budžetske mogućnosti«, kao što se drže dosledno spram Savežnih utemeljenih predmetnih predstavaka. Iskustva pokazuju, da su upravo takva društva odnosno župe, naši najtvrdokorniji dužnici, više ili manje bez smisla za disciplinu i ostale obaveze spram Sokolstva uopšte; samo teškoćama i mukom stečen imetak ima za vlasnika veću, trajnu vrednost. Lako stečeni imeti se obično i brzo gube, što nas i onako uče dovoljni primjeri iz svagdanjeg života. Sa lako stečenim novecem se obično ne štedi, ne računa.

Pojave u društvenim upravama: Općenito se može reći, da je članarina premalena. S njom se može pokrivati daške samo malen deo redovnih i potrebnih izdataka; dakako kod toga treba uzeti u obzir još i to, da se ni ta malena članarina kod ega 150 naših društava, ili uopšte ne ubire ili pak vrlo povišno. Argumentacije za nisku članarino su poznate. Izgovor je jednostavan: članstvo je siromašno i jedva tu nisku članarino smaće i hoće plaćati, čak radi tih plaćanja tobože dove sa istupanjem iz društva. U koliko stoje navedene tvrdnje, neka se pitaju i odgovore društveni funkcioniери i članstvo samo, istina je samo, da bi svako mrmljanje sigurno izostalo, ako bi se članarina ubirala redovno u mesečnim obrocima, da se na taj način podeli na više obroka, koje će smoći svatko, ko ima samo malo dobre volje. Lako se tvrdi sledeće: gde se u društvinama radi, t. j. vežba, prireduj javni nastupi i s njima pokaže uspeh toga tihoga rada, gde se upravlja društvena imovina s razumom i ljubavlju do stvari, tamo je isključeno, da bi tko smatrao breme članarine za preteško i za neopravданo. I s lepim, odusevljenim rečima funkcionera može se neko vreme držati članstvo i okolina u dobrom raspolaženju spram naše organizacije, trajno pa to ipak ne ide; pre ili posle zahtevaju se od nas dela. I društvene zastave, fanfare i domovi su potrebni i dobra propaganda sredstva, ipak je pogrešno naziranje, da je to prvo, što je treba po jedinom društvu.

Često se opaža, da upravo društva, koja najviše tuže nad svojim siromštvo, izdavaju upravo neverovatne svote kao potpore svome članstvu za razne sletove, na mesto, da bi bila na vreme organizovana medu članstvom štendiju u tu svrhu. Danas je u tom pogledu naše članstvo već vrlo razmazano i nije ni skromno u svojim zahtevima — po sletovima pa obično tih sezonskih vežbača više nema ni blizu: počivaju i pojave se opet pre kakav drugi veći slet. Ti izdatci su dakle besplodni; obratno pa pogledajmo iz-

govore tih društava, kad ih se obavestiti odnosno pozove, da pošalju svoga člana na kakav prednjački tečaj, župski ili savezni. Ti izgovori su poznati.

Kako već pre spomenutim, gospodare mnoga naša društva, a i župe bez proračuna, usled čega je njihovo prosvidivanje o izdatcima sasvim nedovoljno, jer im manjka podloga za uspoređivanje sa primicima. Novčana sredstva se dobivaju zajmovima i sa pridržanim doprinosima za Savez odnosno župu. Gde neima gospodarskog načrta, društva doslove tonu u dugove bez ikakvog izgleda na njihovo redovno pokriće, prekoračuju se radi toga rokovi dosegavanja, na što sledi se rije opomena sa strane verovnika. U početku društva i župe o tome ni ne vode računa, a dakako ni ne odgovaraju. Kad postanu ta već vršuća, pišu se moljajuća pisma, u kojima se nazadaju svi mogući izgovori kao: krajevne prilike, siromaštvo članstva, dugovi, razne nabavke, ne retko dapače: sakupljamo za dom, fanfaru, zastavu i slično. Refren tih pisama je: otpišite nam dugove!

Kakve su posledice takvog bezglavog, lakomislenog »gospodarenja«? Dotadanje bezbržnost funkcionera se preobrazi u malodušnost, koja je vrlo zarazna bolest. Članovi uprave počinju izostajati od sednica, preostali izgube s vremenom glave i u tom stanju se uopšte izgubi pregled situacije, zato i ne vidi pa i ne traži izlaza. Takav materialni položaj i raspolaženje funkcionera pa ne ostane dugo prikriven — članstvu i — javnosti. Počinju kružiti razna govorvanja, stvorje se nepovareno mnenje »prilika«, koje za društvo nisu povoljne, a ni za našu stvar, jer se obično i vrlo rado generalizira. — Evo dokaza, kako su naši funkcioneri i članstvo sami tvorci prilika, a ne uvek obratno.

Još nije kraj rđavih običaja, koji su ugnedili u našim društvinama. Tačko je vrlo štetan običaj taj, da imadu u nekim društvinama pojedini odseci svoje samostalne blagajne: prednjački zbor ima svoju blagajnu, prosvetni odbor isto i t. d., ako ima društvo još što drugog, n. pr. kino ili fotografski odsek, eto opet naročite blagajne. Svi odseci su tvrdokorni borci za svoju samostalnost i dakako poznaju društvenu blagajnu samo onda, kad je potreban novac za tu ili onu nabavku. Obraćuni su društvenim blagajnikom se obično sa ogorčenjem odklanjaju, a o predavanju pretička uopšte nema govor: gospodari se — ukratko samosvesno i — samostalno, a bez misla za skupnost. Blagajnici u takvim društvinama su u većini primera još zadovoljni. Imadu malo dela; neki su da paže još nato i ponosni, jer su svoje blagajničko delo »decentralizirali«.

Posledice su mnogobrojne, a sve štetne za društveno gospodarstvo, jer u takvima društvinama se doista neznačno piće, tko plaća. Ako ide za kakav platež, počinje se prvo pravydanje, koji odsek je dužan platiti i tko je naručio. Te prepiske su dakako dugotrajne, verovnik pa ima čest čekati na platež. Društvena uprava gubi absolutno svaki pregled nad imovinskim stanjem društva, koje se zadržuje preko glave često za nepotrebne stvari i t. d., ukratko: u brzom tempu nastaje haos, koji mora pre ili posle prouzročiti slom. Povrh toga pa se pojave nebrojene prepiske, sumničenja, predbaciva-

nja i opet se stvoriti javno mnenje, koje sudi nepovoljno o sokolskom društву i po običaju o celokupnom Sokolstvu ...

Takve prilike su moguće samo tamu gde blagajnik i ostali funkcioneri nemaju pravog pojma o odgovornosti u pogledu **upravljanja javnog novca**, odnosno imovine.

Na društvenim i župskim glavnim skupštinama se predlažu među ostalim blagajnici izveštaji i »bilance«.

Izveštaji su sastavljeni po običaju sasvim nepregledno. Reče se ukratko nešto o primicima i izdatcima, koliko je u blagajni i već se izveštaji svršavaju s objavljenim utjehama, da će u buduće biti sigurno bolje... Da bi dao blagajnik izveštaj o društvenom imovinskom stanju, to je na žalost vrlo retka pojava: bilance su dakle pričljeno nepoznata stvar, iako su upravo ogromne važnosti i neophodno potrebne za pregled imetka. Izgovori, da blagajnici toga ne razumiju i da ne znaju sastavljati bilance ukratko ne drže. To znanje se može lako pridobiti; knjiga br. dr. Pestotnika: »Kako voditi Sokolska društva«, koju se može dobiti kod Sokolskog Saveza je u tom pogledu izvrstan priročnik, a u koliko bi i to još nedostajalo, može se obratiti svakog na svoju župu, koje moraju upravo u tom pogledu prednjačiti. Pohvalno se mora spomenuti na tom mestu sok. župa u Mostaru, koja je u naročitoj okružnici dala svim svojim društvinama tačne upute, koje blagajničke knjige neka društva uvedu i kako neka uvedu jedinstveno knjigovodstvo. Poslovanje

je zato s tom župom i njenim društvi ma uzorno i lako.

Da se uvede svuda pravilno bilanciranje, na tome treba u buduće raditi svim silama; u prvom redu su za to pozvani blagajnici i revizori, zatim župski gospodarski odseci, a i savezni gospodarski odsek će sigurno doprinjeti svome.

Te primedbe k gospodarskom životu našeg Sokolstva neka služe kao ogledalo, u kojem se može videti svatko po — svom delu.

Molite se svi, kojima je korist i napredak naše zajedničke stvari na srcu, da gornje primedbe pažljivo pročitate, o njima promislite i u smislu zaključka uredite Vaš rad u buduće.

Radite pravilno, radite mnogo i požrtvovno, da se ispunij ona narodna: »O muci grozdovi vise!«

Zdravo!

Cobal Josip, gospodar.

Opaska uređništva. Radi ograničenosti prostora nismo mogli doneti taj izveštaj br. gospodara u čestosti i sa potrebnim prilozima, kao što su bilanca, račun gubitka i dobitka, već u skraćenom obliku. Tom prilikom upozoravamo sva bratska društva na zaključak starešinstva JSS, da moraju nabaviti za društvene knjižnice i lakiše upravljanje, brošuru »Izveštaji za IX. glavnu skupštinu JSS u Kragujevcu 18. marta 1928.« Cena brošure 10 Din. — Poručite odmah, jer je vrlo male načlada. Narudžbe izvršava pisarna JSS.

Brat Juraj Biankini.

Split, 27. marta. Umro je veliki borac za slobodu naše nacije, bivši podpredsednik vlaste i čestni predsednik »Jadranske Straže« br. Juraj Biankini.

Preporoditelj Dalmacije je mrtav. Modri naš Jadran gubi u njemu velikog svog ljubitelja i zagovornika. Gu-

bimo čoveka i brata o kojem će voditi narodnopolitička istorija Dalmacije računa, jer je s njegovom osobom usko vezana. Bio je pošten svećenik, Šoko, novinar i političar, koji je svojim nacionalnim načelima ostao veran do poslednjeg dana.

Upravo uzorna radinost, jedna je od njegovih najlepših vrlina. Radio je do poslednjeg trenutka svog života, bo je reći umirući još je radio. Pisao je 26. o. m. do ponoći, svoje poslednje veliko delo, u kojem je istorijskim dokumentima dokazao, da je bilo Jadransko more od vajkada slovensko, a u 3 h ujutru bio je već mrtav.

U novinarski život stupa Juraj Biankini 7. novembra 1871., to je dan kad je prvi put »Narodni list« nosio njegov potpis za redakciju. Pola stoljeća uredio je list, kojega je primio u vrlo slabom finansijskom stanju tako, da je u početku bio urednik i upravnik lista i tiskare pa čak i korektor. Često je čitav list sam napisao i tako s vremenom dizao vrednost liste, koja je Dalmaciju značila narodnu evoluciju u pravcu Jugoslovenstva.

Od godine 1881 bio je bez prekida član dalmatinskog pokrajinskog odabara, od 1892 pa i državni poslanik u austrijskom parlamentu, gde je odražao čitav niz važnih govorova. Velika njegova zaslužna je uvođenje hrvatskog jezika u državne ured u Dalmaciji. Kao poslanik bio je član Narodne stranke.

U novembru 1918. aretrirali su ga Talijani i hoteli deportirati u Italiju, ali na intervenciju američkog admirala interinrali su ga u Zadru, gde su po njegovom izgonu u proleće 1919. u Bakar, 14. jula. Talijani uništili tiskaru »Narodnog lista« i zapalili sva jugoslovenska preduzeća. Sreća je htela, da su sva uvezana godišta »Narodnog ista« spašena.

Juraj Biankini rodio se 20. avgusta 1847 u Starom gradu na otoku

Gibenost, moć in vztrajnost prirodnih narodov.

Prirodni narodi, to je narodi, ki niso še razvili nobene više stopnje kulture in so primorani živeti tem prirodnje, čim primitivnejša je še njih kultura, taki narodi so prisiljeni tem polneje se gibati, čim bolj je tudi ta primitivna kultura še v početkih: drugače ne bi mogli pridobivati sredstev za življene in varovati si ga pred sovražniki.

Ob tem bolj ali manj polnem gibanju si pridobivajo in vzdržujejo čudovito gibnost, moć in vztrajnost. To je opažati še dandanes pri nekaterih še ne izprijenih prirodnih plemenih. Počela o njih kažejo, da presegajo njih te esne izvedbe vse, kar dosegajo v civiliziranem svetu sportni rekordniki, ali, kakor jih imenujejo na Nemškem, »sportni kanoni«. Ne bi verjeli tem poročilom, ko jih ne bi brali v resni knjigi. Tu nekaj primerov iz velike zgodovine telesnih vaj, ki je izdal leta 1926, ob sodelovanju 18 strokovnjakov dr. G. A. E. Bogeng:

Ko je eksperiment Meklenburške vojvođe Adolfa Friderika leta 1907 in 1908 potovala po vzhodni Afriki in bila tudi pri plemenu z imenom Vatusi, so vojvodji in njegovemu adjutantu, merečima nad 180 m, Vatusi brez zaleta skakali čez glave. Za zaletom z nizke termitske kope kot odskočišča so skakali povprečno 2 m 50 cm visoko in to s čudovito lahkoto. »Svetovni rekord je 2038 cm. Dosegel ga je en sam izmed milijonov v civiliziranem svetu. Pri Vatusih pa skakači celo plemene povprečno 250 cm, najboljši pa brez dvoma še više! Nobenega mladinci ne proglašuje Vatusi za moža, če ne skoči z mesta takoj visoko, kakor je sam velik. Tudi v metanju kopja so čudoviti mojstri. Moška mladina meče kopje (kakor prst debelo, 130 cm dolgo) do 300 metrov daleč!

Vztrajnost mož je rodu Tarahumara v severni Mehiki je tolika, da morejo 170 angleš

Iz župa.

Iz sokolske župe — Osijek.

Donji Miholjac, 3. III. priredilo je Sokolsko društvo svoju dobru uspelu akademiju. Sama akademija otvorena je Sokolskom koracićicom, koju je svršala vatrogasna glazba. Na to je prosvetar društva brat Josip Novak održao proslov o značenju Sokolstva.

Kako je prostor određen za vežbu bio dosta ograničen, to je moglo nastupiti samo manji broj vežbača.

Nastupili su: I. Članovi u prostim vežbama, brata Murnika za pokrajinski slet u Ljubljani, Izvedba dobra i skladnja. II. Zenski naraštaj sa Lhotsky-Kasalicky: Vežbe sa vjetnim venčićima. Izvedba zadovoljavajuća, samo što se poradi prostora moralio vežbati bez venčića, što je znatno delovalo na sam efekat vežbi. III. Nastupaju kao gosti članice Sokolskog društva Valpovo, u Erbenovim vežbama, sa velikim željeznim krugom. Skladnost i izvežbanost dobra, kretanje lake i elegantne. IV. Muška deca odvežbala su oštro i dobro Borasove »Vežbe trojica jednom palicom» samo neki stavovi i položaji moraju se još doterati i ispraviti za sam slet. V. Članovi izveli su župskе vežbe od Lhotsky-Hriberski-Urbana, sa mnogo oštine i skladnosti. VI. Zenski naraštaj Valpovo odvežbalo je Schwarzwaldovu vežbu »Vežbe na Savici dobro, samo što su jednočitači iz taka, pa je to ponešto smetalo skladnosti. VII. Zenski naraštaj izveo je zatim nekoliko preškoka preko konja u širini sa hvaljkama elegantno i gibko. VIII. Najefektnej i precizno odvežbana zadnja točka, »Vežbe sa rasvetljenim čunjevima« odvežbali su članovi prednjačkog zabora vrlo dobro i skladno. Time je sama dobro uspela akademiju završena, pa se je onda razvila nevezana zabava i ples. Akademiji prisustvovaće i župski načelnik brat Fran Lhotsky, koji je pozdravio starešinu brat dr. Katičić, kao i podstarešina društva brat dr. Frančić. Obojici zahvalio se na bratskom prijemu brat načelnik. Sokolsko društvo u D. Miholjcu imade sada sve predvete, da se što snažnije razvija, jer je u svoju sredinu dobio nekoliko marljivih i spremnih članova Zdravo!

Iz sokolske župe — Mostar.

RAD SOKOLSTVA NA SELU. Pomoć gladnjima. — Prosvetni rad. svetni rad.

Sokolsko društvo u Djakovu priredilo je 11. II. u svratištu Central »Veliku tjeležbačku scenu «Polarni san» od Božene Holečkove, uglazbio Karlo Matejovce, reči od Viktora Šumana. Moram odmah spomenuti, da imade malo društava, koji mogu i smiju da se odluče na davanje ovako ve scene, koja zahteva mnogo truda, ljubavi, a što je najglavnije i mnogo novaca za njenu izvedbu. Sve to znaće je Sokolsko društvo u Djakovu, da svalda i da pokaze da i manja društva mogu da svaldaju tako velike poteškoće. Sama pozornica, koja je za taj slučaj belja povećana, bila je vrlo lepo dekorirana, te nam je zbilja dočarala lepote dalekog severa. Mnoga truda i mnogo ljubavi trebalo je zato, da se sve to tako lepo udesi. Odgovarajući razni kostimi, koji nam dočaravaju razne životinje, kao medvede, galebove, pa zatim ledene sige, snežne puhuljice, snežne grude, pa sunec, zvezde, sve je to rešeno na vrlo lep i praktičan način. Pojedini plesovi, gore navedeni grupa, bili su dobro i skladno izvedeni, samo je šta da usled premašlog prostora nisu došle pojedine grupe do pravog i zaslужenog izražaja. Sudjelovalo je u sceni oko 50 članova i članica svih kategorija, koji su mnogo truda uložili da im uspeh bude što snažniji. Duša cele organizacije te scene bila je sestra načelnica Katica Bešlić, pa joj je najbolje priznanje, za taj njezin neumorni rad, snažan moralni uspeh, kojega još nije nijedno društvo do sada u Đakovu postiglo. Dvorana bila je dupkom puna biztanog općinstva, koje je pratilo scenu sa velikom pažnjom, a na koncu mnogo odobravalo. Velika zasluga ide braču starčini dr. Ivi Kenfelju, koji je znao da nade sredstava, da se ovako velika scena uopšte mogla organizirati i izvesti. Akademiji prisustvovao je župski načelnik brat Fran Lhotsky. Još jednoč jedan vrlo lep i jak uspeh složnoga rada i ljubavi svakog pojedinca za celinu. Neka samo tako složno radom nastave i u ostalim granama našega sokolskog programa, a sve u smjeru što snažnijeg jačanja naše sokolske organizacije. Zdravo!

F. L.

Sokolsko društvo u Djakovu priredilo je 11. II. u svratištu Central »Veliku tjeležbačku scenu «Polarni san» od Božene Holečkove, uglazbio Karlo Matejovce, reči od Viktora Šumana. Moram odmah spomenuti, da imade malo društava, koji mogu i smiju da se odluče na davanje ovako ve scene, koja zahteva mnogo truda, ljubavi, a što je najglavnije i mnogo novaca za njenu izvedbu. Sve to znaće je Sokolsko društvo u Djakovu, da svalda i da pokaze da i manja društva mogu da svaldaju tako velike poteškoće. Sama pozornica, koja je za taj slučaj belja povećana, bila je vrlo lepo dekorirana, te nam je zbilja dočarala lepote dalekog severa. Mnoga truda i mnogo ljubavi trebalo je zato, da se sve to tako lepo udesi. Odgovarajući razni kostimi, koji nam dočaravaju razne životinje, kao medvede, galebove, pa zatim ledene sige, snežne puhuljice, snežne grude, pa sunec, zvezde, sve je to rešeno na vrlo lep i praktičan način. Pojedini plesovi, gore navedeni grupa, bili su dobro i skladno izvedeni, samo je šta da usled premašlog prostora nisu došle pojedine grupe do pravog i zaslужenog izražaja. Sudjelovalo je u sceni oko 50 članova i članica svih kategorija, koji su mnogo truda uložili da im uspeh bude što snažniji. Duša cele organizacije te scene bila je sestra načelnica Katica Bešlić, pa joj je najbolje priznanje, za taj njezin neumorni rad, snažan moralni uspeh, kojega još nije nijedno društvo do sada u Đakovu postiglo. Dvorana bila je dupkom puna biztanog općinstva, koje je pratilo scenu sa velikom pažnjom, a na koncu mnogo odobravalo. Velika zasluga ide braču starčini dr. Ivi Kenfelju, koji je znao da nade sredstava, da se ovako velika scena uopšte mogla organizirati i izvesti. Akademiji prisustvovao je župski načelnik brat Fran Lhotsky. Još jednoč jedan vrlo lep i jak uspeh složnoga rada i ljubavi svakog pojedinca za celinu. Neka samo tako složno radom nastave i u ostalim granama našega sokolskog programa, a sve u smjeru što snažnijeg jačanja naše sokolske organizacije. Zdravo!

F. L.

Akademija Sokolskog društva u Vukovaru. 18. februara 1928. g. bio je svečan dan za Sokol. društvo u Vukovaru. Taj dan priredilo je društvo svoju svečanu akademiju sa 13 biračkih tačaka. Iako je već lani Sokol sa akademijom uspeo, ipak je bilo božnjači za ovu godinu, da neće akademija uspeti ne s moralne, već s materijalne strane, jer je zabavā bilo svih vrsta, a godina — finansijska godina — nije bila ružičasta. I gle, već 18. februara donesene iznenadenje. Uspeh je bio i s moralne i s materi-

jalne strane odličan. Da je tehnička strana uspela, ide velika zasluga bratu načelniku, koji beše u radu neumoran!

Samo napred vukovarski Sokoli!

Iz sokolske župe — Novi Sad.

Kao svako godine tako je i ove godine glavna skupština (IX.) ispaljena osobito dostojanstveno. Malne sva društva bila su zastupljena, pa kako su svi delegati učestvovali u raspravama strajila je celom skupštinom ozbiljne bratske saradnje, a pošto su iscrpni godišnji izveštaji bili štampani i već osam dana pre skupštine razaslati društvinama, zato su delegati i mogli te izveštaje razmotrovati i stvarno na skupštini pretresti.

Dugogodišnji starešina župe br. dr. Pavlas u lepotu pozdravnog govoru izneno je u glavnim crtama godišnjih rad starešinštva župe i društava, upozorio na nedostatke koje valja ukloniti i podvukao onaj rad i onu dužnost, koju imaju naša društva u malim mestima, a naročito u onim mestima, u kojima je strani neslovenski elemant brojno jak.

Naglasiti valja, da je naša župa za gladne Hercegovine dosad sakupila 30.000 dinara i poslala mostarskoj župi. Župa će sudelovati na sletu u Osijeku i u Skoplju i priredeće utakmice.

Zaključeno je, da se održavaju okružne konferencije na kojima će se pretresivati celokupan sokolski rad po jedinim okružja. Tim se misli postići veliki uspeh u sokolskom radu i starešinstvu će na taj način stajati u stalnom ličnom kontaktu sa pojedinim društvinama.

U starešinstvo su izabrana sledeća braća: starešina dr. Pavlas, zamenici puk. Malinarić, dr. Popović, ing. Petrović, I. tajnik dr. Belajčić, II. tajnik Knežević, blagajnik i statističar Domac, presvetar Malin, lekar Dr. Jovanović, doc. dr. Krstić, saobraćaj ing. Tošić, načelnik Teodorović, načelnica Zora Ležinjavić, članovi odbora: dr. Mrvaš, dr. Kapamadžija, Bogdanović, Mešterović, Danica, Stefanović i Rognulić.

M.

Iz sokolske župe — Mostar.

RAD SOKOLSTVA NA SELU. Pomoć gladnjima. — Prosvetni rad. svetni rad.

Sokolsko društvo u Djakovu priredilo je 11. II. u svratištu Central »Veliku tjeležbačku scenu «Polarni san» od Božene Holečkove, uglazbio Karlo Matejovce, reči od Viktora Šumana. Moram odmah spomenuti, da imade malo društava, koji mogu i smiju da se odluče na davanje ovako ve scene, koja zahteva mnogo truda, ljubavi, a što je najglavnije i mnogo novaca za njenu izvedbu. Sve to znaće je Sokolsko društvo u Djakovu, da svalda i da pokaze da i manja društva mogu da svaldaju tako velike poteškoće. Sama pozornica, koja je za taj slučaj belja povećana, bila je vrlo lepo dekorirana, te nam je zbilja dočarala lepote dalekog severa. Mnoga truda i mnogo ljubavi trebalo je zato, da se sve to tako lepo udesi. Odgovarajući razni kostimi, koji nam dočaravaju razne životinje, kao medvede, galebove, pa zatim ledene sige, snežne puhuljice, snežne grude, pa sunec, zvezde, sve je to rešeno na vrlo lep i praktičan način. Pojedini plesovi, gore navedeni grupa, bili su dobro i skladno izvedeni, samo je šta da usled premašlog prostora nisu došle pojedine grupe do pravog i zaslужenog izražaja. Sudjelovalo je u sceni oko 50 članova i članica svih kategorija, koji su mnogo truda uložili da im uspeh bude što snažniji. Duša cele organizacije te scene bila je sestra načelnica Katica Bešlić, pa joj je najbolje priznanje, za taj njezin neumorni rad, snažan moralni uspeh, kojega još nije nijedno društvo do sada u Đakovu postiglo. Dvorana bila je dupkom puna biztanog općinstva, koje je pratilo scenu sa velikom pažnjom, a na koncu mnogo odobravalo. Velika zasluga ide braču starčini dr. Ivi Kenfelju, koji je znao da nade sredstava, da se ovako velika scena uopšte mogla organizirati i izvesti. Akademiji prisustvovao je župski načelnik brat Fran Lhotsky. Još jednoč jedan vrlo lep i jak uspeh složnoga rada i ljubavi svakog pojedinca za celinu. Neka samo tako složno radom nastave i u ostalim granama našega sokolskog programa, a sve u smjeru što snažnijeg jačanja naše sokolske organizacije. Zdravo!

F. L.

Sokolsko društvo u Djakovu priredilo je 11. II. u svratištu Central »Veliku tjeležbačku scenu «Polarni san» od Božene Holečkove, uglazbio Karlo Matejovce, reči od Viktora Šumana. Moram odmah spomenuti, da imade malo društava, koji mogu i smiju da se odluče na davanje ovako ve scene, koja zahteva mnogo truda, ljubavi, a što je najglavnije i mnogo novaca za njenu izvedbu. Sve to znaće je Sokolsko društvo u Djakovu, da svalda i da pokaze da i manja društva mogu da svaldaju tako velike poteškoće. Sama pozornica, koja je za taj slučaj belja povećana, bila je vrlo lepo dekorirana, te nam je zbilja dočarala lepote dalekog severa. Mnoga truda i mnogo ljubavi trebalo je zato, da se sve to tako lepo udesi. Odgovarajući razni kostimi, koji nam dočaravaju razne životinje, kao medvede, galebove, pa zatim ledene sige, snežne puhuljice, snežne grude, pa sunec, zvezde, sve je to rešeno na vrlo lep i praktičan način. Pojedini plesovi, gore navedeni grupa, bili su dobro i skladno izvedeni, samo je šta da usled premašlog prostora nisu došle pojedine grupe do pravog i zaslужenog izražaja. Sudjelovalo je u sceni oko 50 članova i članica svih kategorija, koji su mnogo truda uložili da im uspeh bude što snažniji. Duša cele organizacije te scene bila je sestra načelnica Katica Bešlić, pa joj je najbolje priznanje, za taj njezin neumorni rad, snažan moralni uspeh, kojega još nije nijedno društvo do sada u Đakovu postiglo. Dvorana bila je dupkom puna biztanog općinstva, koje je pratilo scenu sa velikom pažnjom, a na koncu mnogo odobravalo. Velika zasluga ide braču starčini dr. Ivi Kenfelju, koji je znao da nade sredstava, da se ovako velika scena uopšte mogla organizirati i izvesti. Akademiji prisustvovao je župski načelnik brat Fran Lhotsky. Još jednoč jedan vrlo lep i jak uspeh složnoga rada i ljubavi svakog pojedinca za celinu. Neka samo tako složno radom nastave i u ostalim granama našega sokolskog programa, a sve u smjeru što snažnijeg jačanja naše sokolske organizacije. Zdravo!

F. L.

Akademija Sokolskog društva u Vukovaru. 18. februara 1928. g. bio je svečan dan za Sokol. društvo u Vukovaru. Taj dan priredilo je društvo svoju svečanu akademiju sa 13 biračkih tačaka. Iako je već lani Sokol sa akademijom uspeo, ipak je bilo božnjači za ovu godinu, da neće akademija uspeti ne s moralne, već s materijalne strane, jer je zabavā bilo svih vrsta, a godina — finansijska godina — nije bila ružičasta. I gle, već 18. februara donesene iznenadenje. Uspeh je bio i s moralne i s materi-

bi bio gladan hleba, a kamo li da doživljuje groznu sramotu, da im se kora hleba kao slepu deli i time ubija i ostatak ponosa nasledena od junačkih predra iz 1875. god.

Sokolska, a to će reći i nacionalna istorija najizrazitije će zabeležiti, kako su gladni hercegovački Sokolovi u najvećoj muci udarili prve temelje sokolskim domovima, tim narodnim univerzitetima, koji će biti rasadnici sreće i kulture budućim pokolenjima. Na muci se poznaju junaci.

Sokolska akcija za gladne u Hercegovini.

Akcija sokolskog Saveza za soko-love Hercegovine i Crne Gore pobudila je veliko interesovanje među stanovništvom ovih krajeva, a osobito u sokolskim četama, koje se osvodećise u ovim teškim danima, da Sokolstvo bratstvo nije prazna fraza ni partizanska demagogija, te siromašni seljac nemaju dovoljno reči, da se nahvate o ovom plemenitoj akciji naših Sokolova.

Starešinstvo župe A. S. u Mostaru do sada je primilo ove novčane priznake za gladne sokole:

Od dr. Leopolda Boštanjčića; dr. Maksa Šnuderl Din 250, Sokolsko društvo Kostajnica Din 500, Sokolsko društvo Zaječar Din 200, Sokolsko društvo Sveti Jurij ob Južni žel. Din 100, a preko ovdasnjeg direktora gimnazije gosp. Kondić poslala je državna gimnazija Stari Bečeđ Din 1710, svega do sada primila je župa Din 2760.

Prilagačima se starešinstvo na plemenitom daru najljepše zahvaljuje.

Pomoć gladnjima.

Starešinstvo sokolske župe »Petra Velikog Oslobođioce« u Tuzli započelo je među svojim područnim društvinama aksiju za pomoć gladnjima u Hercegovini. Prvo se javilo br. Sokolsko društvo u Lukavcu, koje je poslalo brzojavno na ruke br. Čede Mišića u Mostaru iznos od dinara 3500 kao svoju pomoć za gladne sokolske porodice.

Prilagačima se starešinstvo na plemenitom daru najljepše zahvaljuje.

Zaključenje.

Starešinstvo sokolske župe »Petra Velikog Oslobođioce« u Tuzli započelo je među svojim područnim društvinama aksiju za pomoć gladnjima u Hercegovini. Prvo se javilo br. Sokolsko društvo u Lukavcu, koje je poslalo brzojavno na ruke br. Čede Mišića u Mostaru iznos od dinara 3500 kao svoju pomoć za gladne sokolske porodice.

Osim nekoliko vrlo lepih deklamacija, davana su od same muške i ženske sok. dece i nekoliko vrlo uspešnih šaljivih pozorišnih komada. Sve su tačke izvršene po samoj deci savršeno i precizno, na svecopje zadovoljstvo svemu.

Dvorana sokolana bila je dupkom puna sveta, a osobito je povoljno što je istoj prisustvovao i sestra Lida načel. župe iz Mostara sa još nekoliko braće iz Metkovića.

Uspeh ove zabave je koliko moralno toliko i materijalno vrlo dobar.

Na 12. februara o. g. sokolsko društvo iz Metkovića sa svojom društvenom glazbom i uz dobrovoljno sudelovanje bratskih društava iz Capljine i Opuzene priređuje u sedi

MALI OGLASI

Oglase prima po naplati upravništvo Sokolskog Glasnika u Ljubljani, Narodni dom. Svaka reč pri svakom objavljuvanju 50 para, najmanji iznos 5 Din.

Prosjetnim odborom.

Pri izpopolnjevanju društvenih knjižnic se postavlja cjenik, ki jih dobite brezplačno v Učiteljski knjigarni v Ljubljani, Frančiškanska 6.

Posestiocima Ljubljane preporučamo, da si kupe za uspomeno kolekciju 6 umetničkih razglednic u krasnom barvitosti „Starja Ljubljana“ po originalni prof. Saša Šantla. Cena kolekcije Din 6. Učiteljska knjigarna v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6.

Posestiocima Slovence preporučamo, da si kupe za uspomeno kolekciju 6 umetničkih razglednic u savršenom tisku boja ma po originalni akadem. slika ra Maxima Gasparia: Seljačka svatva, Proteče, Slovence, Slovenska, Mlada Breda, Lepa Vida. Cena kolekcije Din 7. Učiteljska knjigarna v Ljubljani, Frančiškanska 6.

Iz naše preteklosti.

Sokolskim mladinskim knjižnicam priporočamo dve povesti iz naše davne preteklosti, in sicer: Šilih. Nekoč je bilo jezero. Vez. Din 24.—; Wašetova. Mejši. Vezana Din 24.—. Naročila na Učiteljsku knjigarno v Ljubljani.

Godbeni ods. Sokola I. v Ljubljani priporoča bratskim sokolskim društvom svojo pihalno godbo od 18 do 30 mož za javne nastope in izlete ter salonski orkester in jazz-band za akademije, plesne in zabavne priredite. Cene po dogovoru.

Jezikoslovem!

Priporočamo iz lastne založbe znamenito delo: Univ. prof. dr. Ramovš. Historična gramatika slovenskega jezika. Broš. Din 260.—. Plačilo tudi v obroki po dogovoru. Naročila izvršuje založništvo: Učiteljska knjigarna v Ljubljani.

Muzika Sokola I. u Ljubljani preporuča se bratskim sokolskim društvima za javne nastupe i sletove. Za akademije, igranke, pesove i zabave na raspolaženje je salonski orkestar i jazz-band.

Priporoča se
CENTRAL KAVARNA MARIBOR
Lastnik
Lojze Strehar

Sokolom, Sokolicam in sokoškim knjižnicam

priporočamo v nakup:

Jedrlinić: Kratka srpska ili hrvatska slovničica. I. del. Broš. Din 5—

Jedrlinić: Kratka srpska ili hrvatska slovničica. II. del. Broš. Din 6—

Jedrlinić: Kratki pregled hrvatske i srpske književnosti. Broš. Din 10—

Mencej: Kratka srbska gramatika in čitanka. Broš. Din 5—

Petrović: Srpski pravopis. Broš. Din 6—

Prohaska: Pregled savremene hrvatsko-srpske književnosti. Broš. Din 44—

Vlahov: Historija českoslovaške književnosti. Broš. Din 22—

NAROČILA SPREJEMA IN IZVRSUJE
UCITELJSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Za sokol mladinske knjižnice!

Priporočamo sokolskim mladinskim knjižnicam znamenito ilustrirano knjigo pravljic z Jutrovec „Tisoč in ena noč“. Poslovni Andrej Rape. Vezana Din 28—. Naročila na Učiteljsku knjigarno v Ljubljani.

Ivan Strelec
sedlar in tapetar
Celje, Samostanska ul. 2

se priporoča v izdelovanje vseh vrst tapetniških mobilj, blazin in vseh v to stroku spadajočih del. — Zaloga Glavni trg št. 12. Izdelovanje in popravilo telovadnih blazin in drugih telovadnih priprav iz usnja

MODNA KROJAČNICA
MARS ZABUKOVŠEK
CELJE

Malinov, sok liker, konjak, rum, žganje
F.S. Lukas, Celje
Na veliko

,,JADRANSKA STRAŽA“

Udruženje za propagandu in zaštitu naših nacionalnih interesov na našem moru in primorju.

Glavni (izvršni) Odbor v Splitu. Oblasni Odbori, Mjesni Odbori i Povjereništva u svim sjedištima oblasti i ostalim mjestima naše Kraljevine, te u inozemstvu.

Članom može postati svaki punoljetni građanin Kraljevine SHS. Patriotska je dužnost svakog rođoljuba, da radi za sigurnost pomorske Jugoslavije, da osnova ogranke i širi edicije, artikle te brošure o najaktuellijim pitanjima našeg mora i pomorstva itd.

CUVAJMO NASE MORE!

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREPSTINA
BRANKO PALČIĆ
ZAGREB
KUKOVIČEVA ul. 13
Glavni dobitavac Jugoslovenskog Sokolskog Saveza
Brz. nasl.: Trikotaža Zagreb

Izrađujem sve vrste sokolskih potrepština za javni i izletni nastup članova, članica i djece tačno po propisu ISS, nadalje preuzimam izradbu avakovrsne trikotaze za vlastiti i tudi račun. Nadalje preporučam se braći da izradbu najmodernejih civilnih odijela, koja po najnovijem krovu izrađujem u vlastitoj radionici.

DROGERIJA »ADRIJA«
MR. PH. S. BORČIĆ

LJUBLJANA, ŠE ENBURGOVA ULICA ST. 1.
*

Priporoča sokolskim društvom magnezijo in kolofoño v kosih, pravo jelovo esenco za razkuženje zraka in tozadevne brizgalne po zmernih cenah. Dalje bandaže, desinfekcna sredstva in vse druge potrebsčine za domače lekarnice.

Priporoča se za cenj. naročila

FRANJO DOLŽAN

CELJE, Za kresijo štev. 4
Stavbno in galanterijsko kleparstvo, vodovodna inštalacija

RESTAVRACIJA
„HOTEL LLOYD“
LJUBLJANA

Priporočam društvo svoje prostone lokale za restanke. Cen-gostom nudim izborna vina in prvorstno hrano. Zagotavljam dobro posrežbo in solidne cene.

Franc Bučar, restavrat.

ALOJZ FUCHS - JUVELIR**LJUBLJANA, SELENBURGOVA UL. 6**

priporoča bogato zalogozlatnine, ur in srebrnine. Popravila v lastni delavnici točno in solidno.

Najstarejša vrtnarja in cvetičarna

KORSIKA * LJUBLJANA

Bleiweisova c. — Aleksandrova c.

ima v zalogi vedno sveže rezano cvetje in cvetje v lončkih ter izvršuje vence, šopke in aranžmane po najnižji ceni in najfinješi obliki.

Bratska sokolska društva imajo 10% popusta.

Telefon št. 2.341.

Telefon št. 2.341.

Plakate vabilna diplome posetnice pisemski papir s firmo v vsaki velikosti, obliku in množini izvršuje točno, solidno in elegantno v enobarvnem ali večbarvnem tisku in se priporoča sokolskim društvom in poedincem

UCITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI

Vse pisarniške, tehnične in solske potrebščine

priporoča

IV. BONAČ
LJUBLJANA
SELENBURGOVA UL. 5

MODERNA VELETRGOVINA
TRGOVSKI DOM

je največja te stroke v Sloveniji.

Nudi najnovejše modne predmete kakor tudi najlepše plašče, obleke i. t. d. dunajskega kraja. — Lastni atelje za izdelavo modelov. — Priporoča se

I. Pregrad, Maribor
Aleksandrova cesta štev. 25

Oglašujte u Sokol. Glasniku!

Restavracija
NOVI SVET
LJUBLJANA
Gospodarska c. 14

se priporoča vsem Sokolom. Domača kuhinja, točna postrežba

M. TIČAR

LJUBLJANA

veletrgovina s papirjem in pisarniškimi potrebščinami na malo na veliko

priporoča cenj. društvom svojo bogato zalogo najrazličnejših karnevalskih predmetov kakor:

konfeti, serpentine, guirlande, kotiljone, krep-papir etc., po najnižjih konkurenčnih cenah! Zahtevajte ponudbe!

UČITELJSKA TISKARNA

V LJUBLJANI, FRANCISCIANSKA ULICA

TELEFON ŠT. 2312, RAČUN POSTNE HRANILNICE ŠT. 10.1701

JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH

Tiskarške, mladinske, leposlovene in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov. LASTNA TVORNICA SOKOLIČA ZVEZKOV. ZALOŽBA IN UPRAVA „SOKOLIČA“ IN „NAŠE RADOŠTI“.

UČITELJSKA KNJIGARNA

V LJUBLJANI, FRANCISCIANSKA ULICA

prodaja znanstvene, strokovne, letonovne, pripovedne in mladinske knjige kakor tudi knjige za osnovne, srednje in obrtnike šole ter ima v zalogi vsakovrstni papir, pisalni, risalni in šolski pribor in učila kakor tudi umetne in pokrajinske razglednice v največji izbi.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA
Ustanovljena 1900
Centrala: LJUBLJANA

Delniška glavnica: Din 50.000.000

Skupne rezerve ca: Din 10.000.000

Brzjavni naslov: Banka Ljubljana. Tel. št. 2861, 2413, 2502, 2503

Podružnice:

Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Novo mesto, Ptuj, Rakov, Sarajevo, Slovenjgrader, Split, Šibenik, Gorica, Trst.

Priporoča se za vse bančne posle.

Salonska peč za uglejan.

Rudarski proizvodi: hematin sa garantovanom sadržinom željeza od 60% na više. Prženi siderit i limonit.

Proizvodi visokih peći: sivo željezo taljeno sa drvenim ugljem za ljevaonice. Belo željezo i besemersko željezo za čelik.

Metalni odljevi: od bronza, mjeđi, bakra, aluminija - sirovo i apretirano. Specialni fosforni bronzi za velika naprezanja.

Strojni delovi: za svakovrsnu industriju. — Kompletne transmisije itd.

Odljevi od sivog željeza: vodovodne i plinske cevi sviju dimenzija prema normalijama nemačkih inženjera sa kolčakom i pelešom, sa svim armaturama. Građevinski ljevi, kao stupovi, armature za kanalizaciju, kompletne ljevane ograde itd.

Trgovački ljevi: specijalni ljevi otporan protiv vatre i kiselina. Strojni ljevi kao remenice, ležaji, spojke, sloganji (Radsätze) u sirovom stanju i apretirano u vlastitim radionicama.

Poštanska i željeznička stanica: Vareš — Majdan

Brzjavna adresa: Željezara Vareš

Telefon i interurban broj: 2, 3, 4 i 5

JADRANSKA PLOVIDBA D. D. ★ SUŠAK

sa svojih 60 parobroda podržava službu na 47 redovitih pruga, uzduž cijele domaće obale, Albanije, Grčke i Turske do Šmirne, u vezi sa Rijekom, Trstom i Venecijom. — Sva točna kretanja parobroda razabiru se iz plovidbenog reda, kojega društvo šalje na zahtev badava. — Društvo ima u Sušaku vlastiti odpremni ured (Speditions bureau).

TVORNICA
„DISKOBOLOS“
STANE VIDMAR nasl. AVGUST KOZMAN
LJUBLJANA, Sv. PETRA C. 75
Vhod Vidovdanska
cesta štev. 22—24
Telefon št. 2890

PRVA JUGOSLOVANSKA TVORNICA

telovadnega, sportnega in gasilnega orodja in potrebščin. Zimsko-sportne potrebščine.
Lestve vseh vrst.

Specijalna trgovina sportnih potrebščin: Tavčarjeva ulica štev. 1

MILKO KRAPEŽ - URAR

LJUBLJANA, JURČIČEV TRG 3

se priporoča

vsem bratom in sestrám.

TVORNICA ČEPOVA
JELAČIN & KOMP., Ljubljana

ФАБРИКА ЗАПУШАЧА

PRISTNI TIROLSKI LODEN
ZA TURISTE, SMUČARJE,
LOVCE itd. NUDI TVRDKA:
FRANJO MAJER
MARIBOR, GLAVNI TRG 8

— Stara renomirana tvrdka —
M. URBAS
LJUBLJANA, Slomškova ul. 13 (poleg mestne elektrarne)
Izdelovanje pristnih kranjskih klobas
Razpošilja od 5 kg naprej v vsaki množini po najnižji ceni

Sokolom planincem in ljubiteljem prirode

priporočamo iz lastne založbe:

Bučar, Slovenski metuljar. Broš. Din 12.—
Kabaj, Cerkniško jezero in okolica. Vez. Din 40.—

Kunaver, Na planine! Vez. Din 28.—
Kunaver, Kraški svet in njegovi pojavi.
Vez. Din 38.—

Vsaka knjiga bogato ilustrirana.

Direktna naročila na založništvo:

Učiteljska knjigarna
v Ljubljani.

CELJSKA POSOJILNICA, d. d.

V CELJU
V L A S T N I P A L A Č I „N A R O D N I D O M“

STANJE GLAVNICE IN REZERV NAD 8,000.000 DIN
STANJE HRANILNIH VLOG NAD 65,000.000 DIN

Sprejema hranične vloge na hranične knjižice
in tekoči račun ter jih izplačuje točno in nudi
zajanje najboljše obrestovanje in največjo var-
nost. Izvršuje vse bančne, kreditne in posojilne
posle. — Kupuje in prodaja devize in valute. —

PODRUŽNICA V MARIBORU IN ŠOŠTANJU

Pri nakupu različnega oblačilnega
blaga se blagovolite poslužiti

VELETRGOVINE
A. E. SKABERNÈ
LJUBLJANA

MEDIĆ-ZANKL

tvornice olja, firneža, lakov in barv, družba z o.z.

Centrala v Ljubljani — Lastnik Franjo Medić
Tvornice: Ljubljana-Medvode

Podružnice in skladišča: Maribor — Novi Sad

Lastni domači proizvodi:

Laneno olje, firnež, vse vrste lakov, emajlno-lakastih in oljnati barv. Kemično čiste in kemično olepšane, kakor tudi navadne prstene barve vseh vrst in barvnih tonov, čopičev, steklarskega kleja itd. znamke „MERAKL“ za obrt, trgovino in industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo.

CENE UMERJENE. — TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA.

V. PECINA

TURNOV ČEHOSLOVAŠKA

Dobavlja vsakovrstne
ZNAKE

zletne, športne itd., kovinske in emajlirane po lastnih, in predloženih načrtih. Izvedba točna, najnižje cene.

najboljše kakovosti
za polja, travnike
in vrte priporoča
M. BERDAJS
MARIBOR
Cenik na razpolago!

SEMENA

Mladinskim sokolskim odrom in pevskim zborom

priporočamo iz lastne založbe:

Adamič: Mladinske pesmi. Enoglasni zbori in samospivi s spremeljavanjem klavirja. Din 40.—
Gregoričeva: Otroški oder. 12 igrič za mladino otroških vrtec in osnovnih šol. Broš. Din 8.—
Juvánek: Oba Junaka. Din 4.—
Marolt: „Bože pravde“ in „Lepa naša domovina“. Dvoglasno s spremeljavanjem harmonija. Din 1:50.—
Marolt: Narodne himne in druge domorodne pesmi. Dvoglasno za mladino. Din 3.—
Šolski oder: I. zv. Korban: Povodni mož, igrica za mladino v 3 dejanjih in Fr. L.: Božična pravljica v treh slikah. Din 6.—, napevi Din 4.—
II. zv. Tiran: Čudežne gosli, dramatična pripovedka v 3 dej. in Medved: Vino all voda? dramatični prizor. Din 6.—. — III. zv. Lah: Miklavž prihaja. Trije prizori. Din 6.—. Glasbene točke Din 4.—
Žirovnik: Narodne pesmi za mladino. I., II. in III. zvezek à Din 3.—

Direktna naročila sprejema založništvo:
Učiteljska knjigarna v Ljubljani.